

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obeje izdanje stane: za en mesec . f. 1.—, in v Avstriji f. 1.50 za tri mesece . f. 3.—, za pol leta . f. 5.—, za leto . f. 10.—. Naročnine je plačevati naprej na naročbo brez priložne naročnine se uprava ne ozira. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 avt. izven Trsta po 4 avt.

EDINOST

Oglaš se računsko po tarifi v poštu; za naslove s debelimi črkami se plačuje prestop, kolikor obsega navadnih vrst. Poslana, smrtne in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsko urada Molino pisalo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglaš je plačevati leso Trst. Odprto reklamacije se pristoje poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P. edinstvo je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Pred nekaterimi dnevi razposlali smo častitim naročnikom nakaznice, iz katerih je vsak razvidel svoj zastanek do zvršetka tekečega leta. Vsi ste temu večina ni še doposlala zastane naročnine. Prosimo torej, da se odzovejo opominu ter dopišljejo zastanek najkasneje do 20. tekečega meseca, ker drugače bomo primorani ustaviti list.

Upraviteljsko „Edinost“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 8. decembra 1896. v Roccolu.

(Zvršitev.)

Za besedo se je oglašil gosp. Mihael Kamuščič: Dovolite mi, da spregovorim par besed o našem šolstvu. Jaz sem bil učitelj blizu tu in poznam, kako zanemarjeni ste v tem pogledu. Davke plačujete, ali slovenskih šol nimate. Tu je večina prebivalstva slovenske narodnosti. Slovenskih šol pa vam nočejo dati, ker le magistrat odloča v tem pogledu. Ako bi bil pravičen, dal bi vam slovenskih šol. Ali ker ste blizu mesta, meni, da niste več Slovenci. Jedenkrat ste pač zahtevali take šole, ali, žal, pozneje ste odstopili od te prošnje. Vi ste se nadejali morda, da bode magistrat pravičen; motili ste se. Magistrat pač zida pridno šole, toda le za Lahe. Vaši otroci morajo zaostajati, ker so primorani hoditi v laške šole, kjer učitelj ne razume učencev, a učenci ne učitelja. Ko bi učitelji na laških šolah vsaj znali tudi slovenski, bi že šlo nekako, ker bi jim lahko pomagali v materinem jeziku. Ali takih učiteljev je malo, posebnost italijanski učitelji ne znajo drugega jezika. Ali mi torej potrebna slovenska šola? Ako bi imeli od leta 1868 slovenskih šol, sedanji mladeniči bi kaj znali in bi se zavedali. Šol vam ne dajo, vendar pa smo Slovenci prebili trdo šolo in se ohranili do danes. Ako pa se hočemo ohraniti za bodočnost, moramo zahtevati svojih šol. To pa tudi zato, da bomo mogli svoje otroke pošiljati v srednje šole. Vlada je v ta namen letos osnovala nekako pripravnico za naše otroke. Ker pa

za te šole ni bilo najti prostora po vsem mestu (Veselosť), namestili so jo v Rojanu. Tjakaj je pa predaleč za naše otroke. Zato predlagam resolucijo:

„Slavna vlada naj blagoizvoli premestiti novo ustanovljeno pripravnico v sredino mesta ali pa ustanoviti še drugo pripravnico za vzhodni del mesta in njega okolice.“ (Pohvala).

Resolucija je bila v sprejeto soglasno.

Za besedo se je oglašil posestnik Enenkel, člen ugledne rodbine tržaške. Rekel je po priliki: Volilci, vi potrebujete zastopnika, ki se bode brigal za vaše potrebe; ki vam bode to, kar je oče svoji rodbini. Pred vsem, dragi volilci, ne pozabite svojega rojstva. Vi ste Slovani, kakor sem tudi jaz po rodu, porojeni smo bili pod istim nebom. Nam je dožnost, da branim svoja tla, svoje šege, svoje življenje sploh.

Nikar ne dopustite, da bi vas vodili ljudje, ki niso vaši rojaki; vedno imejte pred očmi, da ste Slovani in Avstrijci! Da ste spojeni z imenom prejasnega vladarja Frana Josipa I in z njegovo vladarsko hišo, ki vedno skrbi za vaš blagor.

Vaš zastopnik mora priti iz vaših vrst, iz vaše krvi. Neki španjski pregovor pravi, da kri nikdar ne prevari. No, tudi pri nas smemo računati, da lastna kri ne bode izdajala lastnih koristi.

Od svojega zastopnika morete zahtevati, da vam je koristen. Ako vam je koristen, podpirajte ga; v nasprotnem slučaju mu morate odreči zupanje. — Vprašam vas: Ali imate poti, ki si jih toliko želite? Ali imate pitne vode, ki je poleg zraka najpotrebnejša stvar? Imate-li drugih potrebnih stvari? Da ali ne? Ali imate vsega, kar je človeku potrebno za življenje? Vem, da nimate, a vidim, koliko denarja se pri nas zameče za nepotrebne stvari.

Tu trpé naši sinovi, a naši svetovalci se ravšajo za italijanstvo te zemlje, ne le z besedami, ampak tudi z dejanji. Denar trosijo za razne nepotrebne vence in jih pošiljajo v druge pokrajine, da bi svedočili o ukupnosti italijanstva. A po mojem menenju, misliti bi morali najprej na to, kar nam treba za življenje. Te koristi se zanemarijajo in vse misli le na strankarsko korist. Kako se nam

krči srce, kadar čitamo poročila o sejah mestnega sveta in mi si mislimo: kakih nekoristnih ljudij smo poslali v to zbornico! Vidite, kako treba biti previdnimi, kadar si izbiramo zastopnike!

Vidite, kake poti imate, da bi si človek moral polomiti noge na njih. Vaš denar pa se zameta. Čujte! Jaz sam sem hotel odstopiti brezplačno potrebna tla za razširjenje neke poti, potrebne za našo korist. Toda neki uradnik magistrata mi je odgovoril: nimamo denarja za take stvari! Torej za toliko potrebnih stvari nimamo denarja, za koristne pa ne. Mar mislite, da mi ne plačujemo? Plačujemo z vsemi svojimi močmi, a nas se zanemarja tako nezasišano. Treba, da se oglašijo kdo, ki bi povedal mestnemu zboru, da nismo tu samo za to, da bi plačevali in nič ne dobivali za tolike žrtve. Posebno pa sedaj, ko zemlja ne prinaša niti tretjino onega, kar je prinašala nekaj. (Vsestranska pohvala.)

Domačin Benčič je dokazoval, koliko bolje je bilo nekaj, ko je okolica še imela svoje župane. Isti so dobivali le po 25 gl. na leto, ali so skrbeli za okolico.

Domačin Matej Prašel je pojašnjeval, kako se mnogokrat delajo nepotrebni stroški o iztirjevanju davkov. Našemu zastopniku Mauronerju bi bila dolžnost brigati se za to.

Dr. Rybář: Do sedaj smo imeli 9 shodov. Ali čudno: v nobenem okraju ni bilo čuti toliko pritožeb kakor ravno v tem. Čudno, kajti vsi drugi okraji so zastopani po slovenskih močeh, le-ta jedini ima italijanskega zastopnika. Ta mož je mnogo obljuboval, in on bi bil lahko tudi kaj dosegel, ker je člen italijanske liberalne večine. Vsaj nekaj bi bil lahko izpolnil, ker večina bi mu šla gotovo na roko. Vendar niste dobili ničesar. Ta okolnost dokazuje najjasneje, da vam nočejo dati, da ne dobite ničesar, ako tudi hlapčujete Italijanom! Mi trebamo poslancev, ki bodo govorili jasno in odkrito, ki povedo vse. Ako že naši poslanci ne dosežejo ničesar, vemo vsaj, pri čem smo. (Burna pohvala.)

Anton Miklavc: Moj oče je bil Rocolec,

grem ravno domov. In že davi bi bil rad govoril s starim Milo (siromak še ničesar ni vedel, da je Mila uklonjen in v preiskovalnem zaporu) in ga prosil ..

Umolknil je in ni končal, kar je hotel reči, ampak pogledoval je le svoje lepe ljubico. In ko se je nagledal njene ljubkosti, objel jo je z nova in poljubil.

„Kaj pa si mu hotel povedati?“ je vprašala devotka vsa zmešana.

„Hotel sem se mu odkriti, poljubiti mu roko in ga prositi, naj govori zame pri tebi in tvoji materi, ko bode m snubil tvojo roko. In ti mi ne odrečeš, duša moja, kaj ne, da ne?“

Deklé ni odgovorilo ničesar, marveč je odhitelo kakor srna za ovčami, ki so se bile nekoliko razkrepile med tem. Dolgo je gledal mladenič zanj, potem pa je rekel:

„O, kako jo imam rad“, ter je počasi, zmeden krenil k svoji čredi. Ta bi se bila ta hip lahko pasla, kjer bi hotela. On bi je ne bil pogljal nazaj; zamišljen bi bil utegnil mirno iti za njo.

„No, z Bogom, Stojna“, je zakričal še enkrat za njo, ko je bila že v daljavi zavila okrog ogle. (Pride še.)

PODLISTEK

Krivoseška gostilna.

13

Srbski spisal Gjuro Jakšić; preložil A. B.

Jeden sam grm na vsem polju je krasilo zeleno perje; v njega senci je sedela Stojna in je predla. Ko jo je ugledala mati, vzdihnila je nehoté:

„Ubogo date, tudi nad tvojo glavo se zbira težka usoda.“

Nato je šla slabovoljna nazaj v hišo.

Stojna je predé gledala v daljavo. Njen pogled je bil zamišljen in raztresen. Zadrgetala je, če je le kaj zašumelo. Videti je bilo, kakor bi čakala nečesar, ali pa se nečesar bala. Kaj pa, ako bi bila slutila, kaj se je ravno doma govorilo o njej?

Kar so se začuli iz daljave glasovi piščalke. Ona se je stresla.

„On je“, vzkliknila je z glasom, od razburjenosti tresočim se, „poznam ga po pesmi, poznam ga po hoji!“

Vsa zbegana se je hotela skriti za grmom. A godba se je čula čedalje bliže, sedaj čuli so se že tudi koraki, potem pa je utihnilo vse; slišati je bilo le silne trkanje dveh src.

„Kako ti je, Stojna?“

„Hvala, a kaj delaš ti, Raka?“

To je bilo vse, kar sta mogla izpregovoriti prvi hip. Stojna je povešala oči v tla in Raka jo je pogledal poln ljubezni.

„Hvala ti, Stojna!“ je slednjič Raka pretrgal molčanje.

„Zakaj, Raka?“

„Da si mu odrekla.“

Ona je zarudela in nit jej je ušla iz roke. Pripognila se je ponjo in ko se je zopet vzklonila, je bila še bolj rudeča, še ljubkejša. Pričela je dalje prestiti, a vidno se jej je čedalje bolj mešalo, roka se jej je tresla in skrivaj je pogledovala Rako.

„Raka“, je rekla, „odkod prihajaš sedaj? Toliko časa te že nisem videla — že, že —“ hotela reči, celo večnost! A umolknila je, ker ga je bila videla še le včeraj, in ne samo videla, marveč — marveč ga tudi poljubila.... a tega ni videla živa duša — kakor tudi ne poljuba, katerega jej je ravno Raka nekamo burno pritisnil na ustnice.

„Že od sinoči ne, Stojna“, odvrnil je Raka poradno, „ko sem goved peljal na pašo. Sedaj pa

jaz bivam pri sv. M. Magdaleni spodnji. Menim torej, da imam nekoliko pravice spregovoriti na tem shodu. Enkrat smo bili tudi mi taki, da smo volili zastopnike iz te in one italijanske stranke. A kaj smo debili? Ravno toliko kakor danes — ničesar. Pred volitvami so nam pač obljubljali, potem pa so bili zadovoljni s tem, da so imeli čast biti naši zastopniki. Zato vam kličem tudi jaz: izvolite si svojega moža.

Dr. Pretner: Že domačin Bendič je omenjal dōbe, ko sti se volili sami župane. Takrat ste si ukazovali sami, bili ste gospodarji na tej zemlji. Sedaj so vam vzeli še tisto malo samostojnosti in sedaj morate le slušati in ubogati. In tako ostane, dokler si bodele volili poslanca, kakoršen je vseh magistratu. Takov poslanec ne more delovati za vas, kajti, ako je prijatelj magistratu, ne sme ustrezati vam. Volite si torej poslanca, ki vam bode resničen prijatelj. (Pohvala.)

Josip Grigič se je pritoževal, ker finančna oblast pošilja okoličanom le italijanske plačilne naloge in opomine. Veliko število okoličanov jih ne razume. Ker se pa finančne oblasti včasih pomotijo in uročajo na kriv naslov, dogaja se potem, da okoličani plačujejo jeden za drugega. Če pa pride kdo v kaso na magistratu, da bi dobil pojasnila, zavrnejo ga na kratko: Qua non si parla sčavo, qua bisogna parlar italian! (Veselosť.) In ako se ozreš po magistratnih uradih, zastonj iščeš podobne cesarjeve. Ali smo v Kalabriji? Ne, v Avstriji smo in hočemo, da se tudi v magistratnih uradih prikaže avstrijski orel, ki bode pazil, kje je pravica in kje krivica.

Okoličani! Ali ni to velika krivica za nas, ki plačujemo davke? Tudi mi moramo zahtevati jednopravnost. Saj je naš vladar izustil besede: Jaz ljubim jednako vse narode! (Pohvala.)

Predsednik Mandić je pojasnil predgovorniku, da treba jednostavno zavriniti sleherni spis, ki ni v našem jeziku. Uradi so dolžni dopisovati v našem jeziku. Ako ni tako, smo sami krivi.

Anton Križman je pripovedoval, kake ovire se delajo od magistrata postavljenju spomenika pokojnemu kanoniku Križmanu. Kaj storiti tu?

Predsednik Mandić: Tudi mi imamo križ se spomenikom pok. Viktorju Dolencu. Že 9 let je ta spomenik brez napisa, ker magistrat niti na pokopališču noče trpeti našega jezika. (Šumenje.) Spomenik pok. Dragotinu Martelancu na pokopališču v Barkovljah pa je kar neč odnesla z groba. (Viharno vsklikanje nevolje.) Mi vam ne moremo dati drugega sveta, nego da podregate na namestništvu, ali pa stvar izročite kakemu odvetniku.

Predno zaključim, sporočiti Vam mi je pozdrav Vašega drž. poslanca Ivana viteza Nabergoja. (Živio-klici.) Hvala Vam, da ste se vedli tako trezno in možato. Danes smo čuli, koliko potrebimate. Nekoliko ste sami krivi. Vaš dosedanji poslanec ni ničesar storil za vas, poskušajte torej s katerim drugim! Saj še hlapec išče drugega gospodarja, ako se mu vidi potrebno. Poskusite, morda dobite moža, ki bode manje obljubljajal, ali ki kaj stori za vas!

Kakor na vseh dosedanjih shodih, treba, da se spomnimo tudi danes našega vladarja, ki noče videti gospodarjev in hlapcev, ampak ki želi, da bi bili srečni in zadovoljni vsi! Slava cesarju Franu Josipu I. Zborovalci so se odzvali trikratnim živio in so se potem deloma mirno razšli, deloma pa so ostali v dvorani pri čaši vina.

O naših odnošajih.

Govor posl. dra. Laginje v seji zbornice poslancev na Dunaju dne 5. decembra 1896.

(Dalje.)

Kako je n. pr. pri nas preskrbljeno v drugih pogledih, je razvidno n. pr. iz tega, da morajo duhovniki po nekaterih krajih o času žetve okolo z vozom, da vsprejemajo od župljanov kakor svojo plačo tistih par litrov ovsa in ječmena.

In to se počeva h kongrui, to je veniar smešno. V Trstu pa, kjer leže milijoni, se kanonik plačuje iz verskega zaklada. V mejah tako male dežele, kakoršna je Primorska, so taki odnošaji neznosni, in prebivalstvo občuti to in ne pravi le: Italijanom je vse dobro in Slovanom vse slabo,

ampak prebivalstvo posega dalje in pravi: Kjer so gospodje, se jim godi dobro, kjer žive ubožci, gre slabo, mi ne dobimo ničesar. Ako se bodo širile take ideje, potem nismo mi tisti, ki so največ krivi na tem. (Čita.)

Kar se dostaja gospodarskega položaja dežele, hočem tu navedi le jedno mesto pojašnjevalnih opazk k zakonu o snovanju gospodarskih zadrug, katera pojasnila je izdala vlada v letu 1893., ko so jej došla poročila od dotičnih oblasti — ne od nas. O odnošajih istrskih je rečeno med drugim nastopno (čita):

„Jedno poročilo govori o mlatilnih strojih, ki so v rokah denarnega kapitala in se posojajo malim gospodarjem za visoke odškodnine.“

Dovolil sem si navesti to, da morem reči še nekaj več. Kakor veste, gospōda moja, se pri nas izvaža vino. No, kakor znano, uničuje pri nas trto močno peronospera.

Proti peronosperi je torej potrebno in jako koristno škropljenje z bakrenim vitrojolum. Prav dobra škropilnica stane kakih 20 gl. Po posamičnih krajih Istre posojajo kapitalisti tako škropilnico za 50 nč. odškodnine na dan. (Posl. dr. Kraus: To je o d e r n ō t v o l!) V tem pogledu sem stavil jaz visoki vladi konkreten predlog, toda bojim se, da ta predlog leži še v Trstu, dokler ne mine čas, da se kaj stori in da se nabavi potrebno.

Potem je rečeno dalje (čita):

Za malo in srednje posestvo ni preskrbljeno skoro prav nič. Večina naprav so le velikemu v prilog. Jako se toži o pomanjkanju gospodarskih zadrug. Tudi obstoječe okrajne zadruge ne zastopajo kmečkega prebivalstva v njega celoti.

Neko drugo poročilo meni, da naj se okrajne zadruge subvencionirajo od vlade, ali pa naj se popolnoma razpuste. Delokrog istih je danes preozek, preveč strokovno posvetovalen, mesto da bi bil pomagal. Prebivalstvo se vede povsem pasivno nasproti tem zastopom. Tudi v krajih z mnogostransko kulturo (Koper) se označa položenje poljedelca kakor težavno vzlic njega pridnosti.

Ono malo hranilnih in posojilnih zadrug ne zadoščajo. Istituto di credito fondiario v Poreču, kakor tudi hranilnica (z Monte pietà) v Gorici ne koristita malemu in srednjemu posestvu, ker so varstvene zahteve previsoke in nabavljanje denarja predrago in vezano na strog formalizem; zadolženje posestev da se množi vedno bolj in odušstvo še posebno dovaja kmeta do apatije. Kolonsko razmerje da ne upliva ugodno. Vsi poboljški o investicijah prihajajo le gospōdi na dobro. K temu prihajajo še narodna nasprotstva; harmonično postopanje je v Istri jako težavno.

Gospōda moja! Nočem vas nadalje nadlegovati s tem. Kar se dostaja zadolževanja, vidimo v 186. tabeli priloge, da so se hipotekariški dolgovi samo na Primorskem od leta 1868. do leta 1892. pomnožili za 28 milijonov. (Čujte! Čujte!) Gospōda moja! V prebivalstvu kadih 500.000 duš so se pomnožili privatni dolgovi za 28 milijonov in skupni hipotekariški dolgovi znašajo 58.734.109 gl. To je že najhuje, kar more kazati o ubožstvu in obupnem stanju prebivalstva. (Posl. Salvadori: V južnem Tirolu je še slabše!) Da, saj obžalujem to, ali jaz ne morem pomoči tu, pri nas je tudi slabo. —

Na drugi tabeli najdete, da na Primorskem niso nikaka posebnost posojila po 8 in 15 od sto. Za vodne gradnje ne vidimo v proračunu niti novčiča. Za cestne gradnje je le potrebno, kar se določa za vzdrževanje cest, in še — ako se ne motim — nekaj tisočev goldinarjev za uravnavo male črte med Volosko in Opatijo.

Nam se prigovarja, gospōda moja, često s tem, da nam rekajo: Ali Trst nam trosi veliko milijonov. Mi nimamo nič proti temu, ako dopuščate vi, da se vam trosijo vaši milijoni, toda tudi mi prosimo pomoči tam, kjer je potrebno in neizogibno, da se pomore. Jaz ne umejem take akcije, ki žene na višino trgovino in veliko industrijo, kraj tega pa se v najbližji bližini, v zaledju, toli zanemarja kmetijstvo. Jaz menim, da bi se moralo vse delati v nekaki harmoniji; pomagati bi morali jednemu, ne da bi se oškodoval drugi. (Prav res!)

Gospōda moja! Mi ne bomo nikdar prezirali potreb mesta tržaškega. Mi Slovani posebno, ki smo rojeni tam ali v bližini in ki smo v mno-

gokaterem oziru navezani na Trst, bomo soobčutili te potrebe, toda mi bi tudi kaj zahtevali od Trsta, in sicer, da bi Trst soobčutil tudi našo mizerijo in da ne bi pozabil nikdar, da je on le točka velike dežele, ki jo ima za seboj, rekel bi, gumb, četudi jako lep gumb, če hočete: biser, toda na velikem plašču, ki je last naše narodnosti in monarhije.

Zato se morajo, gospōda moja, za bodočnost s tega stališča počevati in uravnavati odnošaji tržaški. Vse, kar govori proti temu, mora se odpraviti in sicer nemudoma.

Na zapadni obali Istre in tam v bližini je prišlo že nekoliko predaleč, kar škoduje naši narodni varnosti in obstanku monarhije.

Jaz sem zatrdil pred par leti v tej visoki zbornici, da je bil Trst udeležen s kakimi 60 ali več milijoni, ko je šlo za to, da se določi posestvo državnih papirjev italijanskih. Tej trditvi, gospōda moja, se ni oporekalo, torej sem v položnju, da konstatujem, da je še danes tako in prosil bi tamonje kolovodje, da nam s temi milijoni pripomorejo do druge železniške zveze Trsta z notranjimi deželami. Ako Trst zahteva druge železniške zveze, ima prav, a absolutno ne bi bilo krivo, ako nekoliko pripomore k temu z ogromnimi zakladi, ki jih je nabral. (Veselosť.)

V Trstu bi se morali spoprijazniti z mislijo, da temu mestu, ki ima v sebi znamenito slovansko manjšino, avtohtono prebivalstvo, tamošnje Slovence namreč, absolutno ni nositi na sebi brez-pogojno italijanskega značaja. (Tako je!)

To je predpogoj vsakemu napredku ob Adriji. Dovolim si pa, gospōda moja, dokazati z jednim samim izgledom iz najnovejšega časa, da so se tam vendar malo preveč oddaljili od teh naših nazorov.

V Trstu je nastanjen že mnogo let knjigo-tržec nemškega imena in nemškega pokoljenja. Ta mož se je opravičeval te dni pred občinstvom tržaškim, ker je jeden njegovih uradnikov zagrešil zmoto, da je pustil krožiti po Trstu neko nemško publikacijo.

V „Piccolo“ od 2. decembra 1896. je nastanjeno črno na belem in z dovoljenjem visokega predsedništva prečitam to in dodam prevod temu.

Za prvi hip so to malenkosti, ki ne veljajo nič, ali to so simptomatične stvari. (Čita):

„Per giovare ad un'opera di beneficenza locale, mi sono fatto editore di una traduzione tedesca di un'opera italiana, che qui a Trieste nell'originale aveva incontrato il generale favore.“

Deploro vivamente che alcuni esemplari di tale traduzione, per di più accompagnati da una circolare tedesca, per errore di un impiegato sieno stati spediti in città, là dove non vi era ragione fossero diretti. Sperando che nè il pubblico, nè il comitato stesso, che mi ha dimostrata la sua fiducia voglia farmi addebito dell'involontario errore, mi affretto, a ritirare le copie erroneamente trasmesse, dandone pubblico avviso.

Trieste, 1 Dicembre 1896.

F. H. Schimpff.*

Mož zasluži to ime v polni meri. (Veselosť.) Prišli smo torej tako daleč, da za nemške in slovanske milijone, ki so pokopani tu, se mora opravičevati javno, ako se je dalo krožiti po Trstu kako nemško knjigo. Rekel je namreč:

„Da bi koristil činu lokalne dobrotvornosti, izdal sem nemški prevod nekega italijanskega dela, katerega italijanski izvirnik je bil vsprejet tu splošno prijaznostjo.“

Obžalujem živo, da se je nekoliko izvodov rečenega prevoda, in to celó z nemški sestavljeno okrožnico, po pogreški, storjeni po jednem mojih uradnikov, razposlalo po mestu, ko ni bilo razloga, da bi jih naslovili tja.

Nadejaje se, da mi ne bosta štetla v grehni slavno občinstvo, ni odbor, ki mi je skazal svoje zaupanje, da se je nehoté storila ta pomota, pežuril sem se, da umaknem razposlane izvode, kar naznanjam tu javno.

Trst, 1. decembra 1896.

F. H. Schimpff.*

Jaz naznanjam to javno, da se bode čitalo po letih v stenografskih zapisnikih te visoke zbornice. No, gospōda moja, ako so odnošaji tam doli prišli tako daleč gledé na Nemce, pomislite potem, kako je še-le naše položnje, o katerem nočem

danes govoriti dalje, ker itak vem, kaj bi se mi reklo na to. Kako je moglo priti do tega? Dovolim si, da tudi o tem spregovorim prav na kratko. (Zvršetak pride.)

DOPISI.

Iz Gradca (Aškerc častni člen akad. tehn. društva „Triglav“). [Izv. dop.] Naša mladina je zopet enkrat pokazala, da vsaj ona ve ceniti može zasluge za naš narod, med tem ko se od drugih strani napadajo brez povoda in na kvar vsega Slovenstva. Društvo namreč, ki zbira v sebi nade polne mladeniče, ki se morajo daleč od doma na taji zemlji pripravljati za življenje, naše veleznano dijaško društvo „Triglav“, zbralo se je zvečer 5. t. m. zelo mnogoštevilno (to je dokaz občega zanimanja za stvar), da v izrednem slavnostnem zborovanju imenuje svojim častnim členom slavnega našega pesnika Antona Aškerca, ki je vzor in od nekdaj že ljubljene slovenske mladeži. Koj po otvoritvi zborovanja predložil je prvomestnik, pravnik g. Senčar, da se g. Aškerc imenuje častnim členom društva; ko so malo potihnili gromoviti živio-klici, jel je podpredsednik g. pravnik Spindler utemeljevati ta predlog. Lepo je razkladal zasluge Aškerceve za naše slovstvo in z veliko zgovornostjo: navdušenost po njegovih besedah bila je velika; z vsemi glasovi proti jednemu, ki ni imel dosti takta, da bi ne kalil navdušenosti na zborovanju, se je predlog sprejel in sklenilo se je, da se imenovanje takoj brzojavi slavljenču. — Še večja je bila navdušenost v sredo 9. t. m., ko smo se zvečer zbrali v graški „resursi“ vsi slovanski dijaki, da z javnim komerzom slavimo „namlajšega Triglavana“, kakor se je blagovolil slavljenec imenovati sam v pismu, v katerem je javil predsedništvu „Triglava“ svoje veselje in zahvalo na imenovanju častnim členom. Navzočih je bilo razven polnoštevilnih dijaških društev slovanskih, dosti naših starejih gospodov narodnjakov, ki stanujejo v Gradci, med njimi Hraševce, dr. Ipavice, dr. Gumpłowicz in dr. in množica bivših Triglavov, tako, da je nam bila dvorana skoraj pretesna. Ob devetih otvoril je predsednik g. Senčar oficijelni del komerza, na to pa je zapelo novoustanovljeno hrvatsko-slovensko pevsko društvo „Sloga“ geslo:

„Čuj nas Slovenija, čuj Triglav nas ti,
da z dušo in srcem Slovani smo mi“.

Slavnostni govor kand. modrosol. g. Vrstovška se primerno trenutku ni odlikoval s strokovnostjo, pač pa z mladeniško navdušenostjo, ki jo je obudil tudi v poslušalcih. Ko se je bilo prečitalo pismo slavljenca in mnogi brzojavi z Dunaja, iz Inomosta in Maribora, se je zaključil oficijelni del in g. Senčar je prepustil predsedništvu zabavnega dela g. drd. med. Goričarju. Vseh govorov in napitnic v zabavnem delu tu ne bi bilo umestno navajati; omenim samo napitnico gosp. Spindlerja navzočemu častnemu členu Triglava, g. dr. Ipavcu, in izvrstni govor g. kand. modrosol. Žmavca „Srbadiji“. Med odgovori sta se odlikovala poljski g. Domaškega in bolgarski gosp. Ivanova, ki sta govorila slovenski, pokazala, kakor tudi vsi drugi slovanski akademiki, da se budi med njimi zanimanje in sočutje s slovenskimi sošolci, in da dobro poznajo ne samo naše slovstvo sploh, temveč posebej tudi našega Aškerca. Ves večer je nas razvedravalo krasno petje društva „Sloga“, ki je pokazalo svojo moč, kakor že večkrat, tako posebno nocoj, ravno tako v celotni skupini, kakor tudi v kvartetu in sekstetu. Vzajemnost med slovanskim dijaštvom graškim, ki se je zadnji čas skazala z utemeljenjem slovanskega bolniškega društva, se je na tem komerzu utrdila, in splošno se izreka upanje, da bode tudi domovina s tem činom naše mladine zadovoljna, ko je največjo čast, ki jo premore, skazala svojemu dičnemu pesniku. — Z veseljem si je zabeležilo društvo Triglav tudi šestdesetletnico še vedno delavnega svojega častnega člana Stritarja; poslalo mu je srčno čestitko na mnoga leta v korist naroda in zagotavlja, da še vedno goji in ceni idealne nazore, ki jih je vcepil on v srca slovanski mladini.

J. A.—c.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 14. decembra 1896.

Državni zbor. V zadnjem izdanju smo bili izrekli svoje uverjenje, da zbornica dovoli z veliko večino dispozicijski fond in da grof Baden se nima bati hudega od strani zbornice. S tem si ni malo nočemo prijavljati proroškega daha. Sleherni politiški abecedar je moral vedeti, da ob sedanjih razmerah v zbornici niti ne more priti do odklonitve dispozicijskega fonda. Zbornica je minole sobote dovolila dispozicijski fond z 163 proti 82 glasov. „Za“ so glasovali tudi jugoslovanski poslanci. Nadejamo se, da so imeli tehničnih razlogov za tako glasovanje. — V zadnjih časih je čisto čuti rek o umirajočih, ki pozdravljajo. Ako bi si smeli dovoliti malo varijacijo, govorili bi danes o umirajočih, ki se oglašajo in se ujedajo in — pretvarjajo odnose in zanikujejo duh in bodočnost te naše države. V razpravi o dispozicijskem fondu se je namreč oglasil člen umirajoče nemške levice, grof Wurmbbrand, in je — renomiral, kakor tisti, ki rožlja po žepu — s ključmi. Vse to, da bi ljudje res verjeli, da ima v žepu zlatih tolarjev. Mož se je bahatil z „zaslugami“ liberalcev za državo — avstrijski narodi nazivljejo seveda te zasluge nekoliko drugače — in je obetal, kako bode ta stranka v bodoče ubijala reakcijske nakane. Mož je menda pozabil, da o volitvah imajo nekoliko besede tudi — volilci. Kakor pa se glasé poročila od vseh vetrov avstrijsko-nemške domovine, volilci najbrže ne mislijo na to, da bi ravno nemškim liberalcem za bližnjo bodočnost hoteli poverjati nalogo „pobijanja reakcijskih nakan“. — Mož je menil, da slovanska Avstrija ni mogoča. Mi pa pravimo, da nemška Avstrija ni mogoča. Pri tem pa smo mi v toliko na boljem, da smo pač videli, kako je germanizatorična in centralistična ideja privedla Avstrijo do kraj propada, dočim bivši železniški minister iz neblažene dobe neblažene koalicije ne more kaj takega reči, o „slovanski Avstriji“. Ako pa Avstrija ne more biti ne nemška in ne slovanska, ako moramo pošteti dejstvo, da ima pod svojim okriljem različnih narodnosti, potem nima druge poti pred sabo nego one, po kateri nemški liberalci niso hoteli hoditi. Gosp. grof Wurmbbrand je imel torej nesre no misel, ko je bodočnost Avstrije hotel nekako spravljati v zvezo z bodočnostjo — bankrotne liberalne stranke. Tempi passati — visokorodni gospod grof!

Zbornica je prešla v razpravo o potrebščini za ukupne stvari.

Državnozbornske volitve se bodo vršile baje v mesecu marcu.

Župan praški, Vincencij Gregor, se je odpovedal temu častnemu mestu, ker mu je minola triletna doba. V zadnji seji mestnega zastopa se je poslovil od svetovalcev.

Iz Bolgarske. Včeraj je otvoril knez Ferdinand zasedanje „sobranja“. Prestolni govor je bil vsprejet navdušenjem, sosebno na onih mestih, kjer je govoril o odnosih do Rusije. Knez je povdarjal, da so se pri njega potovanju na Rusko še bolj utrdile neporušne vezi med Rusijo in Bolgarsko.

Različne vesti.

Shodi po okolici. Saj smo vedeli, da IV. okraj ne zaostane za drugimi okraji. Vzlic temu, da je bilo ves božji dan, zbralo se je v dvorani gostilne „Gospodarskega društva“ na Greti do 400 mož iz vsega razsežnega okraja. V dvorani je bil prirejen prostoren oder za odbor pol. društva „Edinost“. Poročilo g. poslanca Dollenza je bilo jako temeljito in pregledno in so je volici pohvalno vzeli na znanje. Na posamičnih mestih je bilo burnega odobravanja. Posebno lepo in do srca okoličanom so govorili gg. dr. Rybář, dr. Pretner in dr. Gregorin. Najbolj pa nas je veselilo, da so okoličani toli razumno posezali v razpravo. Bolj uničevalne obzornosti si skoro ne moremo misliti, nego so jo priprosti možaki izrekli na tem shodu nad našimi tužnimi upravnimi razmerami. Omenjale so se vse važnejše potrebe v okraju. — Po shodu je bila jako lepa zabava z govori in petjem, katero so izvrševali pevci društva „Adrije“. Mi ne vemo družda, nego da izrečemo najpristranejšo zahvalo prebivalcem IV. okraja na prelepem soglasju z nameni pol. društva „Edinost“.

Imeniki tržaških vojaških novincev za 1897

V vojaškem oddelku mestnega magistrata tržaškega ostanajo do 25. t. m. izloženi na javni ogled popravljene imeniki onih vojaških novincev, ki bodo morali leta 1897. na novačenje. Sleherni ima pravico opomniti na morebitna izpuščena imena ali na napake ali pa pritožiti se proti morebitni prošnji kakega novince, da bi bil oproščen od dejanjske vojaške službe.

Koncert „Slov. pevskega društva“. Vabeči na ta koncert, rekli smo, da nam je pričakovati važnega dogodka v pevskega življenju tržaških Slovencev. In tako je tudi bilo minole nedelje zvečer v redutni dvorani gledališča Rossetti. Dvorana je bila premajhna; a da je bilo vreme manje neugodno, nego je bilo, bil bi došel odbor društva v veliko zadrego. Toliko je bilo zanimanje za ta koncert. Materijalni uspeh je seveda najpovolnejši, moralni pa sijajen! Izvajanje Hubadovih narodnih pesmi je izzvalo prave viharje navdušenja. Pevci in pevovodja smejo biti zadovoljni na takem uspehu. — Obljubljeno nam je podrobneje poročilo.

Legár (tifus) v Pulju. Glasom iz Pulja dohajajočih poročil so tamošnji zdravstveni odnosi naravnost obupni ter vplivajo očevidno na gospodarske razmere mesta. Promet peša, javna shajališča so prazna in prestalo je živahno gibanje, vrvenje po mestu. Imovitejši ljudje, gospodske obitelji so zbežale iz mesta. A strašna epidemija, ki nas biča že od septembra meseca, nikakor ne kaže na to, da hoče odjenjati, ampak ostaja trdovratna, nasilna. Do t. m. obolelo je 761 oseb, med temi 303 vojaki. Sedaj se pojavljajo težki slučaji, umrljivost narašča. Ako primerjamo število obolelih številu prebivalstva 50.000 duš, vključno vojaštvo, priznati je treba, da je sedanja epidemija lagárja največja, kar jih je še bilo po Evropi. — A vpoštevati je tudi, da zdravniška obskrba postaja skoro od dné do dné nezadostna. Računajmo, da ima vsak zdravnik v svoji oskrbi najmanj 150 bolnikov in da se mudi pri vsakem le 5 minut, to se pravi torej, da kar frči od bolnika do bolnika, potreboval bi vendar na dan 12 ur neprestanega dela. A to je nemogoče! In ker je nemogoče, ne more posamični zdravnik posamičnega bolnika obiskati nego vsake tri ali štiri dni jedenkrat. In zato je treba zdravnikov, zdravnikov! Saj se vendar ne more zahtevati, da dandanes v omikanem mestu, kakor je Pulj, krščanska duša — umrje brez „zdravniške pomoči“!

Izpred porotnega sodišča. Zadnja razprava sedanjega zasedanja tržaške porote je pričela kakor smo že omenili, minole sobote. Obtoženci so bili trije in sicer: 37letni senzal Ivan Delpin iz Trsta 37letni mešetar Dominik Berti iz Trsta in 52letni pisar Josip Fitz iz Gorice. Iz obtožbe posnemamo na kratko: Delpin si je s 1. januarjem t. l. najel na Corsu v Trstu sobo, si kupil imenik trgovskih tvrdk naše monarhije, si dal napraviti pečat in prišel brez novčiča glavniče „delo“, kakor da bi bil lastnik jedne najodličnejših tvrdk tržaških za komisije, spedicije in agencije. Berti se je pridružil Delpinu kakor „tihu kompanjon“. Oba sta izvajala iz imenika imena ter naročala pri najrazličnejših tvrdkah najrazličnejšega blaga. In mnogo je bilo takih tvrdk, ki so zaupno poslale naročeno blago, ker so si mislile, da je naročitelj Delpin zares lastnik poštene tvrdke. Došlo blago je Delpin razprodajal po jako nizki ceni. Na tak način je Delpin glasom obtožbe osleparil 43 tvrdk za ukupno 3152 gld. 89 nč. Berti pa je pomagal Delpinu pri izbiranju tvrdk, tu pa tam pa je osleparil katero tvrdko kar „na svojo roko“. Vrh tega je Berti izvalil 23letni Josipini Ursičevi, katero je bil najel za „praktikantinja“ v Delpinovi pisarni, 100 gld. v ime „posojila“, a ko je bilo treba denar vrniti, izgovarjal se je, da mora ostati teh 100 gld. kakor „kavcija“. Kar pa se dostaje Fitzu, ki je služil pri Delpinu kakor pisar, je isti sokriv goljufije. kajti videl je, po kateri ceni je prihajalo blago in po kateri ceni je Delpin zapravljal isto blago. To je moral znati tembolj, ker je opravljal nemško dopisovanje, imel shranjene fakture in celó sam posredoval za razprodajo prisleparjenega blaga.

Razprava je končala v nedeljo (zvečer) Delpin se je izgovarjal, da je hotel vso škodo poravnati, toda, žalibog da so ga zaprli, še predno je mogel to storiti. Berti in Fitz pa sta trdila, da sta povsem nekriva.

Porotniki so spoznali Delpina in Bertija krivima hudodelstva goljušije, oziroma sokrivnje, Fitza pa nekrivim. Na temelju tega verdikta je sodišče obsodilo Delpina na 6 let teške ječe, Bertija pa na 8 mesecev. Ficz je bil rešen obtožbe.

Tedenska statistika tržiška. V tednu od 26. min. do 5. t. m. rodilo se je v področju tržiške mestne občine 68 zakonskih otrok (39 moških, 29 ženskih) in 20 nezakonskih (10 moških, 10 ženskih). Razven teh bili so 3 mrtvorejeni. — V isti dobi je umrlo 108 oseb (49 moških, 58 ženskih). — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 6 slučajev špic, 4 sl. dávice, 1 sl. porodniške mrljice, 10 sl. jetike, 22 sl. vnetja sôpnih organov, 3 sl. kâpi, 2 samomora itd.

Zasačen morilca? Kakor se morda še spominjajo naši čc. čitatelji, sporočili smo nedavno, da so dne 30. novembra t. l. zvečer v ulici Barriera našli hudo ranjenega 41letnega tešaka Antona Faturja. Siromak je imel trebuh razparan. Povedali smo tudi, da je siromak v bolnišnici zašepetal: „Peter Pirc, via Rigutti 22“. Človek bi si bil mislil, da je baje to ime onega, ki mu je prizadel strašno rano, kajti Fatur nikakor ni hotel imenovati svojega ranilca, toda oblasti so se osvedočile, da ni človeka tega imena pod tem naslovom. Pač pa je policijski oficijal Tiz prijel in zaprl 42letnega tešaka Stefana Mosettiga (Mozetič) iz Goriške okolice, stanujočega v ulici Sette Fontane 16. Mozetič je baje hude na sumu, da je ranil Faturja. Ubegi Fatur pa je predvčerajšnjem umrl v bolnišnici, dasi so se zdravniki mnogo prizadevali zanj.

Nehvaležna žena. Apelacijsko sodišče v Peterburgu je te dni razpravljalo in razsodilo o naslednjem neobičajnem dogodku. Zasebnik Fruktov je podaril svoji ženi hišo ter je potrošil v ta namen, namreč za zgradbo in pohištvo, vse svoje premoženje. Čim pa je Fruktovna postala hišna lastnica, jela je jako zlo ravnanje s svojim soprogom. Vzela si je nekega višega častnika v „svojo“ hišo ter niti ni prikrivala, da ima žnjim ljubimske odnošaje. A svojemu bolehnemu možu ni hotela dati niti 30 kopejk, da si dobavi zdravila! Fruktov je slednjič izgubil potrpljenje ter zatožil svojo ženo, zahtevaje, da sodišče iztirja od nje v gotovini vrednost podarjene ji hiše, namreč 20.000 rubljev. Sodišče I. instancije je razsodilo, kakor je bil pravil tožitelj, a obsojena žena je apelovala. No, sedaj je i apelacijsko sodišče potrdilo to razsodbo „zbok očitnega zapostavljanja moža“.

Topništvo Evrope. Glasom statističskih izkazov, dodanih vojnim proračunom raznih držav, imajo vojske vseh evropskih držav (razven Angleške) 2413 poljskih baterij, 225 baterij na konjih in 130 gôrskih, skupno torej 2769 baterij ali 17.924 lahkih topov. Med posamičnimi državami zavzema gledé poljskih topov prvo mesto Rusija, kajti ima 3332 takih topov, potem se vrste: Francija 3048, Nemčija 2965, Avstrija 2032, Italija 1142, Turčija 1252, Španjska in Romunska po 396, Bolgarska 304, Švica 300, Danska 264, Švedska 240, Srbija 210, Portugalska 204, Grška in Nizozemska vsaka po 120, Norveška 66 in slednjič Črnagora 48.

Dragi robci. Pred par dnevi prodajalo se je v Londonu nekoliko številčk jako redkega starega časopisa. Ta časopis je izhajal l. 1831., a tiskan je bil na bombažu, ker je bil papir zaradi visoke carine jako drag. Ta zbirka „časopisov iz bombaža“ sestoji iz 144 komadov. Na dražbi se je dobilo zanje 3400 glđ. Ta list je moral biti res dokaj praktičen, kajti ko ga je človek prečital, mogel se je žnjim — brisati nos.

Koledar. Danes (5.): Jarnej, škof; Kristina, devica. — Jutri (16.): † Kvatre Zorka (Albina), mučenica. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 7. uri 36 min., zatoni ob 4. uri 11. min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 6 stop. ob 2 pop. 9.5 stop. C.

Loterijske številke, izžrebane dne 12. t. m.: Dunaj 87, 15, 25, 14, 32. Gradec 56, 51, 83, 69, 6.

Najnovejše vesti.

Dunaj 13. Cesar je dospel zvečer.

Dunaj 14. Zbornica poslancev nadaljuje podrobno razpravo o proračunu.

Madrid 13. Kraljica-renegentinja podpiše dne 20. decembra dekret, ki odredi, da je potrditi 4000 pomorščakov za nove oklopnice, ki se zgradijo skoro.

Pariz 13. Nadvojvoda Marija Terezija s hčerami in nadvojvodo Franom Ferdinandom je dospela v Ajaccio. To je vzbudilo veliko zadovoljstvo med prebivalstvom, ker se smatra kakor dokaz dobrohotnosti cesarske hiše avstrijske za Korsiko, sosebne s ozirom na roparski napad na prince Windischgraetza, kateri napad se je dogdil nedavno temu.

Trgovinske brojavke in vesti.
Zincimpešta. Pšenica za jesen — — — — — za pomlad 1896 8.18 do 8.19 Oves za pomlad 5.94—5.95. Ra za pomlad 6.81—6.83. Koruza za maj-juni 1897. 8.96-8.97
Pšenica, nova od 78 kil. f. 8.25—8.30 od 79 kilo. 8.35—8.40. od 80 kil. f. 8.45—8.50 od 81. kil. f. 8.50 8.85 od 82 kil. for. 8.65 8.70. Ječmen 6.10—8.—proso 5.65—6.10.
Pšenica: Srednje ponudbe in omejeno povpraševanje. Prodaja 15000 met. stot., Trg jako stalen. Vreme: sneg.

Praga. Neračunani sladkor fer. 11.90, november-december 11.95.

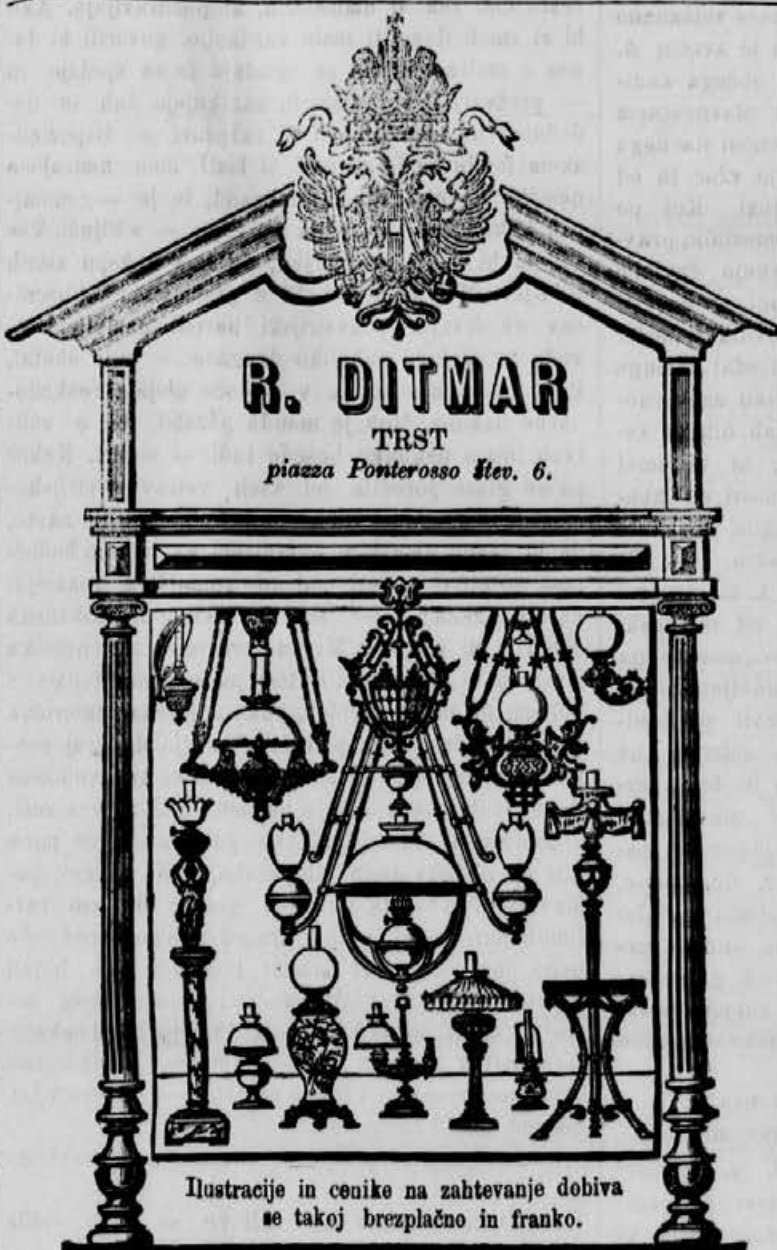
Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatelj proceaj f. 33.50 33.75 Concasse 34.50—34.75 Ostvorni 36.— — — — — V glavah sodih 37.— — — — —

Havra. Kava Santos good average za december 60.95 za april 61.—, stalno.

Hamburg. Santos good average za december 50.— za mare 1897. f. 50.75, za september 51.75. mirno.

Dunajska borza 14. decembra 1896

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.30	101.30
„ „ v srebru	101.85	101.30
Avstrijska renta v zlatu	122.75	122.75
„ „ v kronah	100.80	100.75
Kreditus „kebe	369.25	379.50
London 10 lat.	120.—	120.05
Napoleon	9.54	9.54 1/2
20 mark	11.78	11.78
100 italj.	45.40	45.40

Ilustracije in cenike na zahtevanje dobiva se takoj brezplačno in franko.

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koksa v ulici S. Zaccaria šte. 1 (mej ulicama Chiozza in farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in poštene vago ter se priporočam z vso

udanostjo
Vekoslav Grebenc.

Tržne cene

(Cene se razumejo na deholo in s carino vred.)
Domači pridelki.

	Cena	od for.	do for.
Pišol: Koks	100 K.	10.—	10.25
Mandoloni	—	9.—	9.25
svetlorudeči	—	9.50	9.75
temnorudeči	—	9.50	9.75
kanarček	—	8.75	9.—
bohinjaški	—	9.50	9.75
beli veliki	—	—	—
„ mali	—	8.50	9.—
zeleni, dolgi	—	9.25	9.50
„ okrogli	—	8.75	9.—
mešani hrvatski	—	7.—	—
„ štajerski	—	7.25	—
Maslo fino štajersko	—	65.—	70.—
Ječmen št. 10	—	8.75	9.—
„ 9	—	9.75	12.—
„ 8	—	11.50	11.75
Zelje kranjsko	—	6.50	7.—
Bepa	—	2.60	2.80
Krompir	—	2.25	2.50
Proso kranjsko	—	8.—	8.25
Leča, kranjska	—	—	—
speh ogerski	—	60.—	61.—
Mast	—	52.—	53.—
Kava Mocca	—	165.—	166.—

Ceylon Blank. Sna	100 K.	173.—
Peri	—	132.— 184.—
Portorico	—	165.— 167.—
Java Malang	—	152.— 154.—
Gustomala	—	— —
San Domingo	—	154.— 155.—
Malabar Plant	—	— —
„ nativo	—	— —
Laguayra Plant	—	— —
„ nativo	—	— —
Santos fini	—	120.— 124.—
„ srednje fini	—	118.— 120.—
„ srednji	—	112.— 114.—
„ ordinar	—	106.— 108.—
Rio oprani	—	— —
„ najfinji	—	12.— 128.—
„ srednji	—	110.— 114.—
Sladkor Centrifugal I. vrste	—	34.— 34.25
Concassé	—	35.50 —
„ v glavah	—	36.75 37.25
razkosani	—	36.— —
Žit italijanski fini	—	25.— 25.50
„ srednji	—	24.— 24.50
Japan fini AAA	—	17.75 —
„ srednji	—	16.75 —
Raugoon extra	—	13.— 13.50
„ I.	—	11.— 11.50
„ II.	—	10.25 10.50
Petrolej ruski v sodih	—	19.75 —
„ v zabojih od 29 kil.	—	6.15 —
Olje italijansko najfinjeje	—	62.— 64.—
„ srednjeje	—	57.— 59.—
bombažno, amerik.	—	29.— 31.—
dalmatinsko	—	31.— 32.—
Limon Melinski	—	4.— 5.—
Pomaranče	—	3.— 5.—
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	— —
„ Bari	—	62.— 64.—
Pinjoli	—	87.— 89.—
Boščji Dalmatinski novi	—	7.— 7.25
„ Puljski	—	5.— 5.25
„ okve Puljske	—	12.— 12.25
„ Grške v venci	—	1.— 12.25
Sultanski	—	46.— 54.—
Vamperli novi	—	27.— 28.—
Ob be	—	— —
Polenovke srednje velikosti	—	48.— 49.—
„ velike	—	47.— 48.—
„ male	—	48.— 49.—
Slaniki v velikih sodih	—	12.50 —
„ v 1/2	—	— —
Žveplo	—	— —